

ادبیات کودک و نوجوان گایگو

بانکا - آنارویخ - رجو

Blanca - Ana Roig Rechou

(دانشگاه سانتیاگو د کومپوستلا - دانشگاه علوم تربیتی - مرکز رامون پینیرو ویژه تحقیقات علوم انسانی)

متعلق به آمادور مونته نگرو ساؤدر (1932-1984) بودند. این‌ها داستان‌ها و لطایف (1892) و داستان‌های تمثیلی گایگو - اسپانیایی (دو زبانه) (1897) بودند که همان‌طور که از نام آن‌ها بر می‌آید، نویسنده با نشر آن‌ها، قصد داشت داستان‌های تمثیلی گایگو را وارد سیستم آموزشی کند که تا آن زمان، فقط در زبان اسپانیایی متصرک شده بود. Margaridaa do sotriso da aurora کتاب او اوریستو کوراکلدرون (1899-1986)، اولین قصه جن و پری بود که با عناصر جدیدی، چه از نظر نوع و چه حتی از نظر خلاصه‌ای که از سنت قصه‌گویی ارائه می‌کرد، منتشر شد. قصه جنگی یا قصه جنگ (1928)، از کامیلو دیازوالینیو (camilo Díaz Valino) (1936-1889)، پر از عناصری است که می‌کوشند ماهیت گایگو و حس وطن‌برستی را بینار کنند. Cantigas de nenos (سرودهای کودکانه) روساریو (Rosario) (1924)، از امیلیو بیتا رومرو (Emilio Pita Romero) (1981-1989)، یک مجموعه شعر است که با شعرهای تصویری شفاهی در یک ردیف قرار دارد.

ادبیات کودک و نوجوان گایگو (زبان مربوط به خطه گالیسیا - شمال غربی اسپانیا)، از دهه ۶۰ آغاز شد. پیش از این تاریخ، تنها می‌توان از تعداد اندکی اثر سخن گفت که می‌کوشیدند ضمن جلب مخاطب، این مسئله را اثبات کنند که زبان گایگو هم برای تربیت و تعلیم ادبی مناسب است. این آثار که شامل داستان‌ها، قصه‌ها، شعرها و قطعات نمایشی بودند، در سال‌های آخر قرن نوزدهم و اوایل قرن ۲۰، در مجلات به چاپ می‌رسیدند. به عنوان مثال، قصه‌های ملی و سنتی "polosmiños. Escena in fanti" و "As formillas" (1892)، از آمادور مونته نگرو ساؤدر (Amador Montenegro) یا آثار ویسننه ریسیکو (Vicente saavedra) (1884-1963) Risco)، او اوریستو کوراکلدرون (Evaristo correa Calderón)، قطعه نمایشی رامون آلوارینیو (Ramón Alvariño) (ipobredo pobrie)، Alvariño) که برخی از آن‌ها با گذشت زمان، در جلدی‌ای جداگانه‌ای به چاپ رسیدند. آثار ادبی‌ای که در این دوره ظهرور کردند،

این کتاب، در بی حفظ مفر آن چه از خود انسان ناشی می شود و درون فکنی حس خاکببرستی است. «تأثیر کودکان تک گویی ها» (۱۹۳۶)، اثر Alvaro de las casas کاساس (۱۹۰۱-۱۹۵۰)، اثری نمایشی و منظوم است که از هراس کودکانه کودکی در کنار دریا، سخن به میان می آورد.

ادبیات کودک و نوجوان گایگو، به این علت که عوامل سامانه ای با قدرتی نه چندان زیاد ارتباط را امکان پذیر می سازند، به شکل خاصی عملکرد خود را آغاز می کند. کارهای انجام شده از طریق انتشارات Galaxia (کهکشان، تأسیس ۱۹۵۰) که از همکاری انتشارات کوچکتری مانند El Eco Firanciscano ، Castrelos ، Celta Edicions do ، Xistral ، Cartanages Anni castro بهره مند شد، شایان ذکر است. گام های اولیه ای که روشن فکران مهاجر برداشتند و بالاخص تلاش هایی که حاصل رابطه میهن پرستان گایگو با کatalan هاست، شمار زیادی کتاب چاپ مشترک در بی داشت که به کمک صنعت ضعیف انتشارات گایگو آمد.

در ضمن، نمی توان انجمن های فرهنگی و جنبش های نوآور آموزشی را نادیده گرفت؛ چرا که آن ها هم گام های مهمی با هدف عرضه متون ادبی مناسب برای کودکان و نوجوانان برداشته اند. این دوره ای است که خصوصیت بارز آن، نوعی فعالیت مبارزه جویانه و جنگ طلبانه است. البته از ۱۹۷۵ به ویژه از دهه ۸۰ به بعد بود که این ادبیات جا افتاد، تقویت شد و در خارج از مرزهای گالیسیا شناخته شد؛ فرآیندی که باعث می شود تأیید کنیم که در قرن ۲۱، ادبیات کودک و نوجوان گایگو، ادبیاتی قدرتمند و حتی نوآور است. زیرا عواملی که ساخت یک سامانه ادبی را ممکن می سازند، کاملاً عادی عمل می کنند. عوامل زیادی به مدد

PEP Montserrat - Spain

**ادبیات کودک و نوجوان
گایگو (زبان مربوط به
خطه گالیسیا- شمال
غربی اسپانیا)، از دهه
۶۰ آغاز شد. پیش از این
تاریخ، تنها می توان از
تعداد اندکی اثر سخن
گفت که می کوشیدند
ضمن جلب مخاطب، این
مسئله را اثبات کنند
که زبان گایگو هم برای
تربيت و تعليم ادبی
مناسب است**

کتاب کودک و نوجوان) که آثار گایگو را چه در داخل و چه در خارج از کشور تبلیغ کردند. هر آن چه تابه حال گفته شد، در کتاب عوامل اجتماعی - سیاسی - فرهنگی که در خلق و نشر آثار مختلف دخالت داشتند، فرآیند تکوینی ادبیات کودک نوجوان گایگو را به همراه داشته است.

ادبیات داستانی

آخرین سال‌های دهه ۷۰ و سال‌های آغازین دهه ۸۰ زمینه‌ای بود برای اولین تجلی‌های این نوع ادبی: چه در زمینه موضوع و چه در زمینه فنون داستان نویسی. گرایشاتی که با آثار نویسنده‌گانی که دیگر انواع نمونه و معیار را خلق کرده بودند، باز هم دنبال می‌شوند. از جمله اثر نیرا ویلاس (Neira Vilas) (۱۹۲۸)، به نام (Memorias dun neon labrego) (۱۹۶۱) که در آن، به نحوه زندگی و شکل‌گیری شخصیت یک پسرک فقیر در یک دهکده گایگو در دهه ۴۰، پرداخته می‌شود. تجربیات و احساسات او در این اثر روایت می‌شوند (Xohana). در این (Folo mar ran (sardinas) Torres) (۱۹۶۷) اثری است که در آن، به دشواری‌های زندگی یک دریانورد اشاره می‌شود. Carlos casares (۱۹۶۸) (A galina azul) (۱۹۴۱-۲۰۰۲) مجموعه داستانی است که از جبهه‌گیری علیه همسانی و یکپارچگی آغاز می‌شود و به دفاع از حق متفاوت بودن و آزادی می‌رسد که تا انفجار تخلی و طنز پیش می‌رود و یا بالاخره، ماریا ویکتوریا مورنو مارکز (Maria victoria Moreno márquez) (۱۹۰۵-۱۹۴۱)، با دریای ادبیات (Mar adiante) (۱۹۷۳) که در آن، از طریق بازی با واقعیت و تخیل، طرح‌ها و پیشنهاداتی برای نوآوری در روش‌های تربیتی ارائه می‌دهند. این نویسنده‌گان فقط برای کودکان

این فرایند آمده‌اند که اولین و اصلی‌ترین آن‌ها، ورود زبان و ادبیات گایگو به مرآکز آموزشی بود؛ مسئله‌ای که نشر آموزشی (کتاب‌های درسی، روش‌های خواندن و کتاب‌های تبلیغاتی) را تا حد بسیار چشمگیری افزایش داد؛ یعنی مجموعه‌ای از کتاب‌های مدرسه‌ای که باعث ایجاد مخاطبین از کودک و نوجوان شد که تا سال ۱۹۷۵ عملاً وجود خارجی نداشتند. این الحال هم‌چنین باعث تقاضای آثاری شد که در پاسخ به انواع ادبی متدالو و مرسوم بودند. در عین حال، نوعی تربیت ادبی و تمرین خواندن و سرگرمی مخاطبین تازه را آغاز کرد. عوامل دیگری که تغییر کمی و کیفی ادبیات کودک و نوجوان گایگو را امکان‌پذیر ساختند، از این قرارند:

- فراخوان جوایز جدید ادبی که بسیاری از آن‌ها، بسیار مناسب و به جا هستند و در کتاب آن‌هایی که پیش از این‌ها برگزار شده‌اند (مثل فراخوان انجمن فرهنگی Ofacho) از سال ۱۹۶۸ که جزو اولین‌هایی بود که یک عملکرد قابل قبول داشت) خلاقیت را تشویق کردند. از این زمان به بعد، علاوه بر منافع مالی، می‌باشد تبلیغ عمومی نویسنده‌گان زن یا مرد برنده را نیز در نظر گرفت. همین طور تبلیغ اثر برنده و تمامی مراحل تولید و چاپ آن، نه تنها در خود کشور، بلکه خارج از آن کشور هم حائز اهمیت است.

- افزایش مؤسسات انتشاراتی گایگو و خارجی که در این ادبیات سرمایه‌گذاری و مجموعه‌هایی برای گروه‌های سنتی مختلف مخاطب عرضه کرده‌اند.

- حمایت دولتی برای ترجمه، خلق و پخش از طریق کمک‌های دولتی به نویسنده‌گان زن و مرد، انتشارات مختلف و غیره... ستادهای کتابخوانی، سمینارها، گردهمایی‌ها و کتاب‌های نشرشده توسط انجمن‌هایی مانند Nora escola galega (مدرسه جدید گایگو) و یا Galix (انجمن گایگوی

**حمایت دولتی برای
ترجمه، خلق و پخش
کتاب از طریق کمکهای
دولتی به نویسندهان
زن و مرد، انتشارات
مختلف و غیره...
ستادهای کتابخوانی،
سمینارها، گردهمایی‌ها
و کتابهای نشر شده
توسط انجمن‌هایی مانند
«مدرسه جدید گایگو»
و «انجمن گایگوی کتاب
کودک و نوجوان»، آثار
گایگو را چه در داخل و چه
در خارج از کشور تبلیغ
کردند**

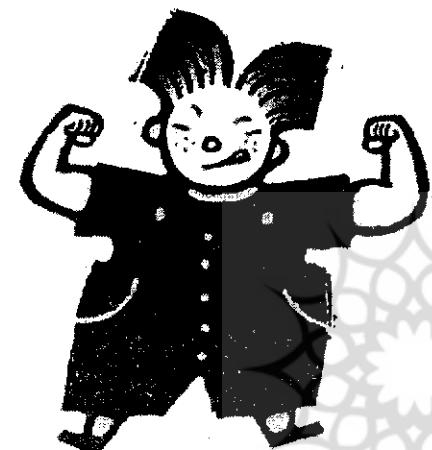
کوچکترها (حیوانات خانگی).

با ورود به دهه ۸۰ و ۹۰، تعداد نشریات برای کودکان، به شکل باورنکردنی افزایش یافت؛ یعنی از حدود ۲۵۰ عنوان که تا آن زمان به چاپ رسیده بود، به ۱۴۰۰ عنوان در قرن ۲۱ رسید و در طول زمانی که از آغاز این قرن می‌گذرد، از این تعداد هم فراتر رفته است. با وجود این، اصلی‌ترین عامل گسترش ادبیات کودک و نوجوان گایگو، تغییر در ساختار موضوعی بود که انتشار تعداد سیاری از آثار را در بر گرفت و کم و بیش، نمونه‌ها و الگوهای موفق پدید آورد که به عنوان دسته‌بندی کاربردی از آن‌ها یاد می‌شود. این دگرگونی، بیش از هر چیز با تنوع راویان، محسوس‌تر به چشم می‌آید. حال دیگر یک راوی به تنها‌یی به عنوان دانای مطلق

نمی‌نوشتند، بلکه در ادبیات معیار هم شناخته شده بودند و این مسئله، از آن نظر حائز اهمیت است که در آن زمان به عنوان داوطلب مبارز اثری را می‌نوشتند. در حالی که در دهه‌های بعد، این کار را برای جلب مخاطبین بیشتر و برای تبلیغ شخصی انجام می‌دادند. آثار نام برد، تغییرات واردہ بر تعليم و تربیت خلاقانه، تفکرات آموزشی فوینت، روش روایی روداری و گرایش به نقد اجتماعی را که تا این حد در ادبیات مورد علاقه و محبوبیت است، به خوبی بازمی‌تاباند.

نویسندهان دیگری در این زمان برای این گروه مخاطب قلم زده‌اند و حتی آثاری برای انتقال شفاهی با پایه‌هایی که امروزه مناسب تلقی می‌شوند (گرایشی که به وحدت دوره‌های مختلفی که ادبیات کودک و نوجوان از آن‌ها گذر کرد، کمک شایانی کرد)، آنان در اکثر آثار خود ادامه دهنده گرایشات نو روایی آن زمان بودند؛ هر چند بسیاری از آن‌ها بار آموزشی بسیار قابل توجهی داشتند. این آثار برای یک مخاطب و خواننده تازه کار نوشته شده بودند و به علاوه، این طور فکر می‌شده است که انتقال اطلاعاتی راجع به هویت گالیسیا، هم چنان نیاز بوده و می‌بایستی وضعیت جامعه، کمبود توجه نهادهای دولتی به مسئله آموزش و عدالت اجتماعی، بیش از هر چیز مورد انتقاد قرار می‌گرفت. در عوض آثار دیگر، وابستگی خود را به موضوعات و روش‌های روایی سنتی‌تر ابراز می‌کنند. در مجموع، دغدغه خاطر شدیدی در زمینه زبان مورد استفاده در این آثار به چشم می‌خورد: ساده بودن آن‌ها، استفاده از جملات کوتاه و تلکرافی، استفاده از تصویرهای بسیار و دیالوگ‌های بسیار اندک، ترکیب همه چیز با رویا و آرزوهای شخصیت‌های داستان که در اکثر موارد کودک هستند یا بزرگسالانی که به آن‌ها خیلی نزدیکاند و یا حیوانات مرتبط با

گام‌های اولیه‌ای که
روشنفکران مهاجر
برداشتند و بالا خص
تلاش‌هایی که حاصل
رابطه میهن پرستان
کایکو با کاتالان‌هاست،
شمار زیادی کتاب چاپ
مشترک در پی داشت که
به کمک صنعت ضعیف
انتشارات کایکو آمد

کافی نبود، بلکه شخصیت‌های داستان هم روایت داستان را آغاز کردند. به دنبال این مسئله، خاطرات شخصی روزانه تک‌گویی‌های درونی، نامه‌نگاری و غیره نیز به جمع آن‌ها اضافه شد. اما نباید فراموش کرد که در بهترین آثار، محتوای روایی است که تعیین می‌کند نوشه‌ته برای مخاطب کودک و نوجوان نوشته شده است.

موضوع داستان‌ها هم دستخوش تغییر شد. امروز می‌شود از هر موضوعی، بدون هیچ محلودیتی، به شرط تطابق با قوه درک خواننده، صحبت کرد. شیوه روایی هم دیگر از آموزنده بودن فاصله گرفت و شخصیت‌هایی که در داستان‌ها درگیر هستند، با توجه به عواملی پیشین گزینش نمی‌شوند، بلکه یک تقسیم نقش بدون توجه به جنسیت آن‌ها در نظر گرفته شده است.

از بین فرم‌هایی که بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند، می‌توان به رمان، داستان و قصه‌هایی اشاره کرد که امکان تعمیق، طعنه زدن یا حتی فقط اشاره به مشکلات فردی یا گروهی شخصیت‌هایی را فراهم می‌آورند که در داستان پخش شده‌اند و در یک فضای خانوادگی، تحصیلی یا تفریحی در حرکت هستند. آن‌ها زندگی کنونی را منعکس می‌سازند و با مشکلاتی که متholm آن‌ها می‌شوند، دست و پنجه نرم می‌کنند. به این ترتیب، پای رئالیسم، تخیل، طنز و صحبت از مسائل جنسی، عشق، جدایی‌های زناشویی، طلاق‌ها و یا غفلت‌های خانوادگی به این فرم‌ها باز می‌شود و از مشکلات همزیستی، مرگ، اعتیاد، بی‌کاری، عدم تفاهم، عدم پذیرش و درک متقابل و مشکلات روانی، به آسانی در داستان سخن گفته می‌شود که پیامد آن، اعتراض به بی‌عدالتی اجتماعی است.

تقریباً تمامی نویسنده‌گانی که برای این گروه مخاطبین می‌نوشتند (مخاطبینی که در

- تخیلی را در پیش گرفته بودند و این مسئله در آثار منتشر شده توسط آگویا پیسکوئتا (Agulla) de Pizcueta A viaxe alucinante de (۱۹۵۶) با peter یا مجموعه‌هایی که با شخصیت‌هایی چون شایر و شیلا نوشته شده بودند (۱۹۹۵-۲۰۰۴)، از رامون کاریده اگاندو (Ramón Caride) (Experiments (Ogando ۱۹۷۵) (۲۰۰۵) از مانوئل داربیا (Manuel Darriba) (۱۹۷۳) از به چشم می‌خورد.

به ماجراجویی‌های دیگری نیز مانند ماجراهای پلیسی و کارآگاهی که تعمداً شرایط زمانه و عیوب اجتماعی را که مانع پیشرفت نسل جوان می‌شدند، منعکس می‌کردند (فاجاچ مواد مخدّر، اعتیاد و ...) پرداخته می‌شود. همان‌طور که می‌توان عنوانین متعدد این نوع ادبی را مشاهده کرد: Pepe و Xavier P. Docampo A chave das no ces (carballude) (۱۹۵۶) (۱۹۸۷) و Enrestigación (۱۹۸۹) (۱۹۸۹) را چاپ کردند. ضمناً در کتاب فروشی‌ها، سفرنامه‌های گالیسیایی هم به چشم می‌خورند و یا سفر به کشورهای دیگر با هدف آگاه‌سازی از گذشته تاریخی - اساطیری، آداب و رسوم، اسطوره‌ها، گذشته فرهنگی، شخصیت‌های برجسته، سنن، وقایع امروزی؛ با همان ویژگی‌های ادبیات آغازین و ابتدایی که در بسیاری از آن‌ها به چشم می‌خورد. در این آثار، تغییرات اجتماعی جهان و پیش از هر چیز گفت‌وگویی بین فرهنگی منعکس می‌شوند. در میان اولین توسعه دهنگان این نوع ادبی، Xoan Babarro (خوان بابارو) (۱۹۴۷) و Ana María Fernández (آنا ماریا فرناندز) (۱۹۴۹) قرار دارند با چندین جلد کتاب که در برخی از آن‌ها، این مسئله یادآوری می‌شود که ما که هستیم و که بوده‌ایم؟ و راجع به تفاوت‌های زندگی روسیایی و شهری و عواقب

سبک S.E. Hinton یا E. Blyton که علاوه بر افسای معمها، مشکلات جهان امروز را پیش روی ما قرار می‌دهند: اکولوژیسم، محافظت از حیوانات روبه انقرض، اعتیاد، بی‌عدالتی اجتماعی، مشکلات فردی و جمعی و غیره... از سال ۱۹۸۵ (Ursula Heinze) (۱۹۴۱) که اورسولا هینز (Ursula Heinze) (Xabier P. Docampo, dos nenos, obuzón ۱۹۸۶) Misterio das baladas (Agustín Fernández پاز (Paz) ۱۹۴۷) ، گل‌های رادیو اکتیوی (۱۹۹۰) را منتشر کردند، تعداد نویسنده‌گانی که به این نوع ماجراجویی‌ها علاقه‌مند شدند، افزایش یافت. برخی دیگر به بازآفرینی رمان‌های شوالیه‌گری و آرتوریک (آرتور از پادشاهان انگلستان) می‌پردازند؛ هر چند آن را با زندگی امروزی در می‌آمیزند. داریو خوان کابانا (Dario Xohán Cabana) (۱۹۹۰) As Aventuras de Breogán (۱۹۵۲) (ماجراهای برتوگان فولگیر) و پس از آن او (Eva Moreda Rodriguez ۱۹۸۱) De Guisamonde ، Breogán (۱۹۹۷) از این Cabaleiro da Gaviota یا ریزی شده توسط دانیل دفوئه (Daniel Defoe) (R.L. Stevenson) (Marilar) (ماریلار الکساندر Aleixandre) (۱۹۴۷) A expedición de (۱۹۹۴) Jauregu izar، pacífico (۱۹۹۵) (۱۹۹۸) Unha branca (۱۹۹۸) A rutina corsaria (۲۰۰۵) از رامون کارردانو (Ramón Carredano) (۱۹۵۰) . گروه دیگری ترجیح دادند جوامع آینده دور را تصور کنند؛ چه از لحاظ زمانی و چه از نظر نوع اجتماع آن زمان. آن‌ها راه ژول ورن و در کل ژانر علمی

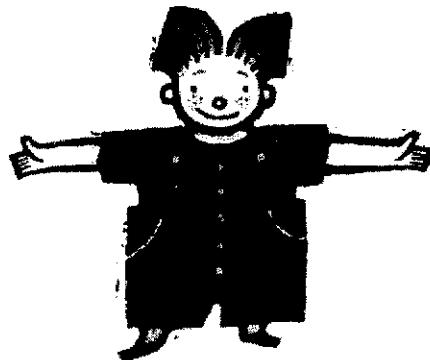
مختص خوانندگانی از گروههای سنی مختلف نوشته شده‌اند، ولی همگام با گذر زمان، تولید این نوع آثار هم افزایش پیدا می‌کند؛ به ویژه تولید آن دسته از آثاری که در آن بتوان «ادبیات مرزها» را تشخیص داد، ادبیاتی که دلایل شیوه روایی خاصی است که در وله‌هله اول برای مخاطبین بین گروه سنی نوجوان و جوان نوشته شده‌اند، ولی با هدف نیل به مخاطب بزرگسال. به همین علت، این‌ها آثاری به شمار می‌آیند که با تعمد بیشتری نسبت به آثاری که مختص سنین دیگری نگاشته شده‌اند، خوانندگان و مخاطبین متفاوتی را به خواندن وا می‌دارد.

نمونه‌های یاد شده، به این علت که انس بیشتری با مخاطبین دارند و مختص آن‌ها به نگارش درآمده‌اند، مورد توجه بیشتری قرار گرفته‌اند و به این علت که بسیاری از آن‌ها ویژگی‌های تکنیکی و فنی خوبی از خود نشان داده‌اند، به آثار مرجع تبدیل شده‌اند. البته نمی‌توانیم مرور بر این نوع ادبی را، بدون اشاره به زندگی‌نامه‌ها، شرح حال‌ها و وقایع نگاری‌هایی به پایان ببریم که به طور عمده در شناساندن نویسنده‌گان برجسته‌ای نقش داشته‌اند که هم اکنون به جایگاه پیشگامی دست یافته‌اند؛ مثل روسالیا دکاسترو (*Rosalía de castro*) یا رامون اوترو پدرایو (*Ramón otero pedrayo*) با زندگی‌نامه‌هایی که در سال‌های ۱۹۷۹ و ۲۰۰۶ منتشر کردند و همچنین آن‌هایی که در روز ادبیات گایگو از آن‌ها تقدیر می‌شود. به همین علت، مجموعه‌های تخصصی فراهم آمده یا آن‌هایی که در مورد شخصیت‌های مختلفی نوشته شده‌اند، مانند آنتون کورتیز اس (*Antón cortizas*) یا اورسو لا هینزه (*Úrsula cortizas*) که اگر چه با چاپ‌های مشترک آغاز کردند و

و آثار ترک این مکان‌ها صحبت می‌کند. **مانوئل ماریا** (*Manuel María*) (۱۹۲۹-۲۰۰۴) نیز در این مسیر گام نهاد؛ نویسنده‌ای که به اندازه کافی در انواع دیگر ادبی و زمینه‌های دیگر شناخته شده بود و نویسنده‌گان بسیار دیگری که به نسل‌های جدیدتر و جوان‌تر تعلق داشتند. این گرایش در قرن ۲۱ بسیار رایج است و ما بر این باوریم که از طریق آن، قصد پاسخ دادن به جهانی شدن و پررنگ جلوه دادن ارزش‌های هویتی، چه بومی و چه غیر بومی، در میان است و احتمالاً شناساندن نکاتی برای همزیستی مسالمت‌آمیز با *Humorista gaucho* مان در آینده.

(مرکز هزارتو) (۱۹۹۷) از **آگوستین فرناندز پاز** (*Agustín Fernández paz*) Araca de fisterra (۲۰۰۳) از **ماریلار الیکساندره** (*Marilar Aleixandre*) Morgu'n (۱۹۴۷) Susode toro (۲۰۰۳) از **سوسود تورو** (*Susode toro*) Do vento, Iomán (۲۰۰۳) از **مانوئل لورنسو** (*Manuel Lourenzo González*) گنزالس (۱۹۹۵) از پائولا کاربالیوا (*Paula carbaleira*) (۱۹۷۲) از **ماریا ریموندز** (*Maria Reimóndez*) (۱۹۷۵) Isha nacida do corazón (۱۹۷۸) یا (*Isha nacida do corazón*) (۱۹۵۱) از **Fina casal/ derrey** (*Fina casal/ derrey*) مناسی از این نوع ادبی هستند.

همچنین از اوایل دهه ۸۰ رمان‌های آموزشی و ابتدایی، راهی که نویسنده‌گانی چون **میندز فررین** (*Méndez Ferrín*) (۱۹۳۸) با کیزان (*Maria Xosé Queizán*) (۱۹۳۹) یا **ماریا آرموایا** (*Armoia, Armoia*) (۱۹۸۵) با **فرانسیسکو باسکر چانتادا** (*Francisco Crónica de Vázquez chantada*) (۱۹۶۵) یا **آغاز کردن** (*Ofusa*) (۲۰۰۳) تمامی این آثار،

چون Edicions Xerias، گالیبا با مجموعه «Vouche contar un conto» «می‌خواهم یک قصه بگویم» (۱۹۹۱) و نیز ناشران دولتی که به سبب یک رویداد خاص، تشویق به چاپ این آثار می‌شدند، در قرن ۲۱، به لطف رسانه‌ها و وسائل نرم‌افزاری، این نوع تولیدات افزایش یافتند.

این نمونه‌ها و شیوه‌ها، با نمونه‌ها و شیوه‌های پیشین همزیستی دارند؛ هر چند همه آن‌ها از شیوه‌های روایی جدید تقلید می‌کنند. بدین ترتیب، قصه‌های کودک که هر بار بهتر تصویرسازی می‌شوند (ناگفته نماند که در گالیسیا به درجات بسیار رفیعی رسیده است)، پیاپی چاپ می‌شوند؛ حتی آثاری که از افسانه‌ها، اسطوره‌ها و حکایات کودکانه متاثرند و نیز آن‌هایی که مقدمه‌ای برای ورود به دنیای فناوری به حساب می‌آیند. این قصه‌ها که مختص پیش‌خوانندگان (کودکان پیش‌دبستانی) و یا خوانندگان بزرگسال نوشته شده‌اند، از طرف ناشران گوناگون که درخواست تولید این آثار را دارند، بسیار گرامی داشته می‌شوند. ضمن این که خالقان این آثار هم مشخصاً تصمیم به عرضه آن‌ها می‌گیرند. همه این کتاب‌ها دارای ویژگی کاربرد کلیدها و نکات ویژه کودکانه هستند؛ زیرا بازی‌های سرگرم کننده و نقاشی‌های جذابی دارند و شخصیت‌ها از افکار نو و از زبان عامیانه و صريح استفاده می‌کنند. از طرفی، گردآوری وسائل برای انتقال شفاهی، با طراحی‌های نزدیک و مأنس با مخاطب کودک، به نشر رمان و داستان‌هایی با اهداف آموزشی و غیره ... منجر شده. نمی‌خواهم بخش ادبیات روایی، رایج‌ترین نوع ادبی (رویدادی که نشانگر بلوغ یک ادبیات است و می‌دانیم که قصه و رمان، برای مخاطبین کودک و نوجوان مناسب قلمداد نمی‌شده است) را بدون اشاره به طنز و لطیفه به پایان برسانم. این نوع ادبی، تا به امروز در

۷۰ آخرین سال‌های دهه و سال‌های آغازین دهه
۸۰، زمینه‌ای بود برای اولین تجلی‌های این نوع ادبی؛ چه در زمینه موضوع و چه در زمینه فنون داستان‌نویسی.
گرایشاتی که با آثار نویسنده‌گانی که دیگر انواع نموفه و معیار را خلق کرده بودند، باز هم دنبال می‌شوند

در نتیجه الگوهای ناآشناهی را انتقال دادند، از زمانی که پروژه Kalandraka (۱۹۹۸) آغاز شد، از تولیدی متنوع بهره‌مند شده که بسیار جالب توجه و نوآور است. روش این ناشر، با تغکرات و طرح‌های جدید، به عنوان محرك شرکت‌های ناشر دیگر که چه در خود گالیبا و چه در خارج از آن مطلب چاپ می‌کنند، عمل می‌کند. همین طور در کتاب فروشی‌ها، اولین متون با تجهیزات و وسائل شنیداری ظاهر شدند؛ از ناشرانی

آثار، برخی خالقین پیشین و برخی نویسنده‌گان
جوان‌تر مانند Andrés Kiko Meixi (۱۹۷۰) (۱۹۷۹)، نقش دارند.

ش

شعر کودک و نوجوان با قدرت ادبیات داستانی و نثر گسترش پیدا نکرد، ولی می‌توان تأیید کرد که بسیار دگرگون شد؛ چه از لحاظ ظاهروی و چه از لحاظ ساختاری. تا دهه ۱۹۴۰ به ندرت روی شعر تمرکز می‌شد و دفاتر شعر اندکی هم که به چاپ رسید، می‌کوشیدند (هر چند همیشه هم موفق نبودند) تا از آموزش محوری کتاب‌های درسی، به بازی با اشکال و تصویرها و نیز بازی با چیستان‌ها برستند. هم‌چنین، شعرها اغلب در فرم‌های جدید و با نگاهی نو سروده می‌شدند. این شعرها طیف موضوعی وسیع و تجارب نوآورانه‌ای در قیاس با آن چه در اوایل سال‌های ۷۰ انجام می‌شده، از رانه کردند. بالاخره باید گفت که دگرگونی‌های زیادی از ظاهر گرفته تا ساختارهای شعری به چشم می‌خورند که هیچ کدام از شیوه‌های سنتی پیروی نمی‌کنند. صدایهای جدید بسیارند که توسط شاعرانی مانند Dora Vázquez (دورا باسکن) (۱۹۱۳) و Pura Vázquez (پورا باسکن) (۱۹۱۸) ارائه می‌شوند. این شاعران به سبب آثار قبلی خود نیز شناخته شده‌اند. آن‌ها در چشم‌انداز شعری پرجسته هستند؛ همانند Helena villar jareiro (النا بیجار خاریرو) (۱۹۴۰)، Fran Alonso (فران آلونسو) (۱۹۶۳)، Xoán Babarro (جوآن بابارو)، Ana... (آنا ماریا فرناندز) و Maria Fernández به ویژه Antonio García (انتونیو گارسیا تیخیرو) (۱۹۵۲) که در نوع خود کلاسیک به شمار می‌رود. در عین حال، برای مخاطبین کودک، چاپ‌های کلاسیکی از ادبیات

خطه گالیسیا، به علت ضعف در صنعت فرهنگی گایگا، وارد نشده بود. در سال ۱۹۷۵، اولین طنز کودک به قلم رایموندو پاتینو (Raimundo Patino) (۱۹۳۶-۱۹۸۵) و خواکین مارین (Xaquin Marin Formoso) فورموسو (۱۹۴۰)، با دو سفر به چاب رسید. موضوع آن یک لطیفه کودکانه به سبک آن‌هایی بود که آن‌سال‌ها شروع به ترجمه کرده بودند (مانند Astérix که Blanco-Amor آن را ترجمه کرد)، ولی این خود پیشرفتی بود و اجازه می‌داد که در سال ۱۹۷۸، اولین طنز کودک گایگو را با هدف مشخص نیل به جوان‌ترین مخاطبین بنویسد.

Gaspariño g Gas parifioll (۱۹۸۲) در دهه های ۸۰ و ۹۰ سال های سپری شده از قرن ۲۱، عنوانین منتشر شده و کیفیت چاپ، کم کم بهبود پیدا کرد؛ بالاخص به لطف تمهیدات دولتی؛ چرا که سرمایه خصوصی بسیار اندک Fran Jaraba است. این آثار منتشر شده، به قلم Francisco Bueno (۱۹۷۵)، فران خارابا (۱۹۷۵)، capeáns (فرانسیسکو بوئنوكاپننس) Faustoc (۱۹۶۷)، فائسوتوس. ایسورنا (۱۹۶۱)، Siro lopez (سیرو لوپز) Xe sús Franco (۱۹۴۳) و خسوس فرانکو (۱۹۴۵) نگاشته شد؛ نویسنده‌گانی که از کمک تصویرگران، روزنامه‌نویسان Cartelóns de Castelao (Castelao ce go) بهره مند هستند: مانند کاستلاؤ دیسته (Dieste)، ماسیده (Maside) یا دیاز پاردو (Diaz Pardo). در سال های اخیر دو پدیده بی سابقه Ourense (Banda) طراحی شده که در «کاریکاتور از آتلانتیک» که در لاکورونیا برگزار می شود، باعث شدن تا به چشم اندازی خواشیدن بررسیم که در چاپ مجموعه های جدیدی مثل "BD Banda" تجلی پیدا می کند. در تولید این

گایگو منتشر می‌شود؛ مانند آثار R. Daniel R. Rosalia de kastela Xore Castro (روسا لیاد کاسترو)، Celso Emilio Ferreiro (سلسسو امیلیو فرریرو)، Manuel (مانوئل کوروس انریکه) curros En rique که با حمایت‌های خوبی نیز طرح شده‌اند شعر‌شفاهی در حال حاضر، به شکل‌های بسیار جالب طراحی و چاپ می‌شود و کتاب‌های خوبی هم به مرحله چاپ می‌رسد. Xoan Babarro (جوآن بابارو)، Enrique Maruxa Barrio Palmira (انریکه آرگیندی)، Harguindey David Gonzalez B. (پالمیرا گنزالس)، Manuel Rico (داوید اوترو)، Otero (مانوئل ریکو) و غیره ... نمونه‌های خوبی برای گلچین‌نویسان به شمار می‌روند.

نمایش

هر چند در ۲۵ سال اخیر، اعتدالی نصیب نمایش هر تون نمایشی نشد، می‌توان به یک مجموعه رویداد که باعث ترویج و تحرک این نوع ادبی شد، اشاره کرد. در وله اول باید به "ofacho" که در سال ۱۹۷۳، توسط Carlos casares کارلوس کاسارس با As laranjas más De todas as laranjas de laranxas شد، اشاره کرد؛ اثری که حال و هوای جدیدی بر ادبیات نمایشی و گرایش «دنیای جادویی» مسلط کرد.

این اثر در سال ۱۹۷۵، در مسابقه‌ای که در آن Manuel Lourenzo (مانوئل لورنسو) Paises de ningures Viaxe ao (۱۹۴۳) با برندۀ جایزه شد، معرفی گردید. اثر اخیر، کاری اکولوژیستی است و به آلو دگ‌هایی که جامعه صنعتی در دشت‌ها و شهرها به وجود می‌آورده، اعتراض می‌کند. همچین می‌باشستی

به نمونه‌های نمایش Ribad aria اشاره کرد؛ نمونه‌هایی که به فراخون نمایش شهرداری Xore ارائه شد و نویسنده‌گان جدیدی را معرفی کرد. به علاوه، باید به نمایش‌های کودک اجرا شده که شکل‌گیری جایزه "Xeracion Nos" را در پی داشتند و همین طور مجموعه فعالیت در حیطه نمایش (هفته‌های نمایش مدرسه در Lugo، ستاب هفته‌های بین‌المللی شهرداری A Coruña، "Domingos de Furabolos"، "Galicreques" جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی که باعث ایجاد جایزه "Barriga verde" "شکم سبز" و مسابقه "Estornela" که از سال ۲۰۰۰، مؤسسه Neira vilar برگزار می‌کند) اشاره کرد. مسابقه اخیر، مسابقه‌ای است که بخش عظیمی از ادبیات نمایشی را تحت پوشش قرار می‌دهد. این‌ها گام‌های نخستینی است که گروه‌های حرفه‌ای و غیر‌حرفه‌ای، گروه‌های نمایش عروسکی و خیمه شب‌بازی را می‌شناسانند.

در آخر باید گفت که هر چند روی صحنه بودن قطعات نمایشی، از هر چیز دیگر بیشتر به چشم می‌خورد، عناوینی هم وجود دارند که به روش‌های نوین نمایش و همین طور استفاده از موضوعات مربوط به دنیای کودکان و جوانان های پر طرفة دار اشاره دارند. در این چشم‌انداز An Alfaga (۱۹۶۴)، Euloxio Ruibal (ائولو خیو رویبال) (۱۹۴۵)، Cándido pazó (کاندیدو پاسو) (۱۹۶۰)، Xosé Vázquez pintor (خوشه باسکز پیتنور) (۱۹۴۶)، از بین تمامی کسانی که به «تقد رفتارهای اجتماعی» پرداخته‌اند، بر جسته‌ترند. این نویسنده‌گان «بازآفرینی قصه‌های سنت شفاهی و سنت ادبی»، «بازآفرینی نمادها، فضاهای مردمی و ادبی گایگو»، «ماجراجویی‌ها» و «تمرینات مدرسه‌ای» را انجام داده‌اند؛ هر چند برخی از آن‌ها، تاکنون فقط یک اثر نوشته‌اند.